

Ніна Малолєтова,
наук. співробітник НБУВ

Книгообмінні зв'язки Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського з науковими установами та бібліотеками Австрії

У статті висвітлюються книгообмінні зв'язки НБУВ з австрійськими науковими установами та бібліотеками. Дається характеристика найбільш активних партнерів з книгообміну, зокрема Австрійської національної бібліотеки та Бібліотеки Австрійської академії наук. Аналізуються негативні чинники, що гальмують розвиток наших книгообмінних відносин.

Ключові слова: бібліотеки, бібліотечна справа, комплектування фондів, міжнародний книгообмін, Австрійська національна бібліотека, Бібліотека Австрійської академії наук, зарубіжна україніка.

The article highlights various aspects of book exchange activities of the V. Vernadskyi National Library of Ukraine with Austrian research institutions and libraries. It contains characteristics of the update working relationship with the most active book exchange partners, particularly with the National Library of Austria and the Library of the Austrian Academy of Sciences.

Considered and analyzed are the negative factors which hamper the progress of our book exchange contacts.

К e y w o r d s: libraries, librarianship, acquisitions, international book exchange, the National Library of Austria, the Library of the Austrian Academy of Sciences, Ukrainian.

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (далі НБУВ) здійснює книгообмін з 14 бібліотеками і науковими установами Австрії. З більшістю з них ці контакти налагодилися ще у 20–30 роках ХХ ст., потім були перервані під час Великої Вітчизняної війни і відновлені у 1958 р.

До кола австрійських партнерів НБУВ з книгообміну входять бібліотеки різного статусу, спрямованості і значення. Це, насамперед, Австрійська національна бібліотека, Бібліотека Австрійської академії наук, Міжнародне агентство з атомної енергії, Земельна бібліотека Штірії у м. Грац, а та-

кож 10 бібліотек наукових об'єднань, товариств та музеїв різного профілю.

За останнє десятиріччя книгообмін з австрійськими бібліотеками, так само як і з книгозбірнями інших країн, зазнав негативного впливу таких загальновідомих чинників, як: кризові явища та інфляційні процеси, невпинне підвищення цін на міжнародному книжковому ринку, реорганізація наукових установ (ліквідація, об'єднання), недостатнє фінансування книгообміну тощо.

Статистику основних показників книгообміну НБУВ з австрійськими партнерами за період з 2000 р. представлено в таблиці.

Роки	Кількість партнерів	Відправлено літератури				Одержано літератури				
		Всього	Книги	Журнали	Прод. видання	Всього	Книги	Журнали	Прод. видання	CDR
2000	25	350	14	336	–	413	42	267	104	–
2001	25	1162	200	882	80	497	36	254	206	1
2002	23	334	82	237	15	538	43	224	271	–
2003	23	624	44	577	3	382	26	215	140	1
2004	20	684	7	608	69	296	25	148	123	–
2005	20	754	139	576	39	357	22	176	159	–
2006	15	523	49	437	37	286	22	151	112	1
2007	14	485	153	305	27	347	63	133	137	14
2008	14	352	45	278	29	392	57	205	122	8
2009	14	310	13	287	10	282	27	184	70	1
2010	14	124	–	124	–	193	2	135	55	1

З наведених цифрових даних можна зробити висновок, що за останні 10 років спостерігається тенденція до зниження обсягу книгообміну, у т. ч. і кількості партнерів. Кількість установ, з якими провадився книгообмін, зменшилася на 11. Зокрема, припинився книгообмін з Австрійською центральною статистичною службою, Біологічною станцією Австрійської академії наук, Австрійським інститутом Східної та Південно-Східної Європи та ін. До речі, варто відзначити, що згаданий інститут був заснований 1958 р. під назвою «Співдружність для співробітництва зі Сходом». І пріоритетом його діяльності була спільна робота та сприяння дослідженням наукових установ Східної і Південно-Східної Європи з метою подолання існуючої тоді «залізної завіси». Ним здійснювався також регіональний аналіз економічних, демографічних та екологічних змін у посткомуністичних країнах, процесу їхньої трансформації, основні результати якої відображені у виданні «Атлас Східної та Південно-Східної Європи». Заслугує на увагу й видання «Земля і якість води в Україні» тощо. У 2006 р. цей Інститут припинив своє існування.

Наразі серед найбільш активних партнерів НБУВ в Австрії можна назвати Австрійську національну бібліотеку та Бібліотеку Австрійської академії наук. Враховуючи виняткову роль Австрійської національної бібліотеки у розвитку бібліотечної справи країни, вважаємо доцільним більш докладно зупинитися на характеристичі її фондів та основних напрямів діяльності.

Австрійська національна бібліотека (далі АНБ) – (Österreichische Nationalbibliothek) за обсягом своїх фондів є найбільшою бібліотекою країни (на 1.01.2010 її фонди налічували 7 989 943 од. зб.)*, а наявність 10 унікальних музеїв, колекцій та зібрань гарантують їй чільне місце серед найбільш відомих бібліотек світу. Її фонди вирізняються, передусім, найбільш значним зібранням папірусів у світі (понад 234 тис. од. зб.)**, рідкісною колекцією інкунабулів (8026 од. зб.), рукописами і стародруками (понад 839 тис. од. зб.), цінними зібраннями карт і глобусів (понад 1 млн 458 тис. од. зб.), нотними виданнями (понад 415 тис. од. зб.); листівками, плакатами та екслібрисами (понад 403 тис.) тощо. Крім того, при АНБ функціонують Міжнародний музей есперанто та інтерлінгвістики

* Всі цифри взяті із Звіту Австрійської національної бібліотеки за 2009 р.

** У вересні 1999 р. був відкритий новий музей папірусів: на 53 його вітринах загальною площею 300 кв. м. можна виставляти 400 експонатів.

(майже 152 тис. од. зб.), Австрійський літературний архів (понад 26 тис. од. зб.), архіви портретів (майже 129 тис. од. зб.) та австрійської народної пісні (майже 40 тис. од. зб.). Усі названі зібрання та колекції щорічно експонуються у так званому «Прункзалі» (парадний зал у стилі барокко).

АНБ існує з XIV ст., спочатку як приватне зібрання рукописів, а потім і друкованих книг імператорської династії Габсбургів. У XVI ст. її фонди налічували вже 9 тис. томів, у т.ч. 1600 рукописів, якими вже могли користуватися бібліофіли і вчені. Упродовж 1723–1725 рр. для бібліотеки побудували спеціальне приміщення у стилі барокко, в якому вона знаходиться і тепер. В Австрії вже у 1624 р. існувало розпорядження стосовно доставки до Придворної бібліотеки (перша назва АНБ) обов'язкового примірника публікацій, виданих в Австрії, яке протягом трьох наступних століть уточнювалося і доповнювалося відповідно до потреб часу.

До Першої світової війни АНБ була придворною бібліотекою універсального характеру. З 1920 р. політика формування її фондів змінюється. Вона починає координувати свою діяльність щодо поповнення фондів з іншими австрійськими книгозбірнями, зокрема, основним її завданням стає придбання літератури гуманітарного спрямування. Особливо багато уваги приділяється комплектуванню «Austriatica» (література про Австрію та австрійців, які проживають в інших країнах). АНБ координувала процес поповнення своїх фондів новою літературою з бібліотекою Віденського університету, що спеціалізувалася на придбанні видань природничого профілю та бібліотекою Технічного університету у Відні, яка комплектувалася літературою з технічних дисциплін. Згодом АНБ стає центром внутрішнього та міжнародного МБА. З 1923 р. вона готує бібліотечні кадри, приймає іспити на звання бібліотекаря вищої і середньої категорії.

Сьогодні АНБ, використовуючи новітні технології, проводить велику науково-дослідну роботу у галузі бібліотекознавства, приділяє значну увагу розкриттю своїх фондів, а з 1984 р. бере участь у підготовці Австрійського банку даних газет і журналів, очолює довідкову корпоративну службу з надходження зарубіжної літератури до австрійських бібліотек. АНБ – депозитарна бібліотека ООН, ЮНЕСКО та інших міжнародних організацій, вона активно долучається до міжнародних проєктів. Найбільш відомим серед них можна вважати, фінансований Європейським Союзом, проєкт «Europeana», основним завданням якого є зробити культурну і наукову спадщину Європи доступною

широкій громадськості. Бібліотека також бере участь у проектах ЄС: MALWINE, який спрямований на утворення спільної мережі європейських літературних архівів; DANGER, що здійснює оцифрування образотворчих документів у спільній мережі, та ін. Національна книгозбірня володіє базою даних австрійських газет і періодики на CDR (оновлюється через кожні два роки), яка співпрацює з німецькою БД періодики. В електронну форму переводяться каталоги спеціальних колекцій: карти, ноти, екслібриси, документи з архівів, графіка тощо.

Характеризуючи фонди АНБ, необхідно підкреслити, що в цій бібліотеці зберігається значна частина україніки, яка накопичувалася в австрійських книгозбірнях упродовж тривалого періоду історичних зв'язків України і Австрії, особливо під час входження західноукраїнських земель до Габсбурзької монархії після першого поділу Польщі. До речі, протягом кількох десятиліть Габсбурзька монархія була чи не єдиною країною, де розвитку української культури практично не чинилося перешкод.

На жаль, у фондах АНБ україніка, як і славістика взагалі, не виділена окремо. За оцінками австрійських дослідників В. Лукана і М. Пайфуса, загальна кількість славістичних видань становить близько 200 тис. прим., у так званому «старому каталозі» (1501–1929 рр.), де зосереджено близько 1,5 млн назв, славістичні видання становлять близько 12 %, а україніка, за орієнтовними підрахунками, – близько 3–4 %.

Більшість книжкових надходжень до 1918 р. складалася з так званих обов'язкових примірників, що надходили до АНБ з усіх земель Австрії, у т. ч. і тих, які видавалися у Львові, Чернівцях, Станіславові, Бродях, Дрогобичі, Тернополі та інших містах.

Серед найбільш ранніх видань, пов'язаних з Україною, у фондах Національної бібліотеки зберігається декілька видань «Опису України» Г. Д. де Боплана, у т. ч. один примірник, виданий 1660 р. в Руані; досить значний за обсягом фонд подорожніх описів різних авторів, починаючи з XVI і закінчуючи початком XIX ст. Слід відзначити також три різночасових видання (перше 1740 р.) з огляду наслідків страшної чуми в Україні 1738–1739 рр., складених Й. Ф. Шрайбером. Є перші німецькомовні виклади української історії: К. Гаммердорфера «Історія українських та запорозьких козаків згідно деяких повідомлень про їх устрій та звичаї» (Лейпциг, 1789), Й.-К. фон Енгеля «Історія України

та українських козаків, а також князівства Галицько-Володимирського» (Галле, 1796).

З середини XIX ст. помітне поступове збільшення кількості україномовних видань. Серед них переважають видання, що з'явилися у Відні, але є тут також досить значна кількість друків зі Львова, Праги, Берліна, Лозанни, Мюнхена та ін. Проблема української мови, культури, історії присвячені перші книжки українських вчених, які побачили світ ще у першій половині XIX ст. Серед найбільш помітних і рідкісних видань слід назвати німецькомовну «Граматику рутенської або малоруської мови Галичини» Й. Левицького (1834), «Руське весілля» (1835) та «Граматику руської мови» Й. Лозинського (1846), «Нарис історії руського народу в Галичині» (1837) та «Хроніку міста Львова» Д. Зубрицького, «Граматику малоруської мови в Галичині» (1845) І. Вагилевича. Серед перших україномовних видань, що побачили світ у Відні, можна також назвати двотомне видання літературної антології І. Головацького «Вінок русинам», видрукуване в 1846–1847 рр.

У фондах АНБ широко представлені україномовні монографічні видання з питань історії України, публіцистики, художньої літератури, політики (в контексті кризи та розпаду Австро-Угорщини, подій Першої світової війни, революції у Росії, еміграції), авторами яких є М. Аркас, Б. Барвінський, І. Борщак, В. Винниченко, М. Грушевський, В. Дорошенко, Д. Драгоманов, І. Крип'якевич, В. Липинський, І. Франко та ін. Українській проблематиці також присвячені іншомовні (переважно німецькі) політичні, публіцистичні, наукові праці таких авторів, як Ф. Версімер, Г. Клейнов, Г. Лімбач, М. Кордуба, І. Мірчук, Б. Нолд, Г. Штеффен, Г. Якобсон та ін.

У збірці рукописів та інкунабул АНБ представлені майже всі давні глаголичні та кириличні рукописи на території Австрії (202 од. зберігання). Серед них декілька раритетів українського походження – октоїх XII–XIII ст., збірник рукописів XVI ст. Козьми Василевича, священника з Ковеля; збірка проповідей XVI ст., писаних півуставом; рукопис початку XVIII ст. з «Зерцалом теології» Кирила Транквіліана-Ставровецького Безбородного, а також декілька рукописів літургійного змісту (Псалтир XVII ст., два Тетраевангелія).

У картографічній збірці АНБ зберігається 21-томне монументальне видання «Die Österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild» («Австро-угорська монархія в описах і зображеннях»), два томи якого присвячені Галичині та Буковині (1898,

1899 рр.), рідкісна праця Л. Багрова «Перші карти України» (Берлін, 1935) та низка описово-географічних видань, що стосуються України або окремих її частин.

Значний інтерес становить пам'ятна адреса, подарована до 50-річного ювілею Францу-Йосифу I від Буковини з видами Чернівців (німецькою, українською та румунською мовами).

У Графічній збірці АНБ «Альбертина» зберігаються матеріали, пов'язані зі Львовом, Чернівцями та іншими містами України, а також автографи креслень Андріївської церкви в Києві, виконані В. Растреллі.

Особливої уваги у фондах АНБ серед україніки заслуговує велике зібрання періодики XIX–XX ст. Відомий дослідник історії України і країн Центральної та Східної Європи, канадський вчений П. Р. Магочі у додатку до своєї статті «Відень як джерело українознавчих студій» наводить 189 назв періодичних видань, надрукованих у Галичині, Буковині та Відні. Проте, інший дослідник україніки в австрійських бібліотеках, архівах і музеях, наш співвітчизник Петро Ричков у своєму довіднику «Україніка в збірках Австрії...» * вважає, що цей перелік не є вичерпним, оскільки в АНБ зберігається понад 15 назв, які виходили у Празі, Зальцбургу, Хусті та інших містах, а також не враховувалися періодичні видання, що походили з Радянського Союзу. Хронологічний діапазон наявної в Національній бібліотеці періодики охоплює період від 1848 р. («Дневник руський», «Зоря Галицька», Львів) і до кінця 1940-х рр. («Український тижневик», Зальцбург), 40 % якої укомплектовано повністю за весь період її виходу з друку, а решта – з невеликими лакунами.

Дуже важливими для вивчення українознавчої тематики є також серія історичних і літературних праць під спільною назвою «Бібліотека...». Серед найбільших можна назвати такі: «Бібліотека найзнаменитших повістей» в 33 т. (1881–1893 рр.), «Бібліотека видавничої спілки НТШ» в 11 т. (1899–1910 рр.), «Руська історична бібліотека» в 24 т. (1886–1904 рр.), «Театральна бібліотека» в 26 т. (1899–1904 рр.), «Українська історична бібліотека НТШ» у 8 т. (1902–1911 рр.).

Значний інтерес викликають матеріали, що знайомлять з народним побутом, традиціями Галичини та Буковини XIX ст. Насамперед, це річники-календарі

* Довідник укладено за дорученням Інституту української археографії та джерелознавства НАН України ім. М. С. Грушевського під час наукового відрядження до Відня.

(альманахи), що видавалися товариством ім. М. Качковського, «Просвітою» та ін. В АНБ зберігаються багаторічні збірки так званих «шематизмів» – щорічних довідників греко-католицької церкви. Уваги заслуговують також щорічні звіти гімназій у Галичині та на Буковині (Коломия, Тернопіль, Станіслав, Перемишль, Яворів, Рогатин, Збараж, Львів) за 1900–1914 рр. Крім статистичних, біографічних та навчальних відомостей, звіти часто містять цікаву загальноісторичну та краєзнавчу інформацію.

Широко представлені у фондах АНБ часописи і наукові збірники української еміграції, що видавалися у міжвоєнний період у Празі, Берліні, Варшаві і Парижі. Вони дають змогу уявити загальну картину становища української еміграції у період між першою та другою світовими війнами, зрозуміти специфічні особливості її існування в Австрії та інших країнах.

У АНБ систематично здійснюється реєстрація стану фондів всіх зібрань, проводяться заходи щодо удосконалення температурного режиму, належного зберігання колекцій у нейтральних-безкислотних умовах (так званий «віденський метод»). При бібліотеці діє Інститут реставрації, який виконує роботи з відновлення найбільш цінних колекцій.

НБУВ започаткувала книгообмінні зв'язки з Австрійською національною бібліотекою у 1928 р. Обмін проводиться на основі принципу: журнали – «назва за назву», а книги – «сторінка за сторінку». Нині до АНБ надсилається 9 назв українських журналів суспільно-гуманітарного профілю, а саме: «Археологія», «Бібліотечний вісник», «Літопис книг», «Мовознавство», «Музика», «Слово і час», «Український історичний журнал», «Український театр», «Філософська думка».

До 2010 р. ми, в свою чергу, одержували 15 назв австрійських журналів, зокрема з питань бібліотечної справи, бібліографії, книгознавства, мистецтва, етнографії, історії, економіки, політики та техніки. На жаль, подальше одержання цих журналів перебуває під загрозою у зв'язку з обмеженням кількості примірників, що виділяються АНБ для книгообміну.

Книгообмінні зв'язки стабільні і доброзичливі, проте на їх розширення та активізацію АНБ погоджується дуже неохоче. Це пов'язано, цілком ймовірно, з недостатнім фінансуванням та існуючою координацією діяльності австрійських бібліотек у питаннях придбання зарубіжної літератури. У кількісному відношенні щорічне взаємне відправлення та одержання літератури до 2011 р. коливалися у середньому від 100 до 150 од.

Дуже ефективні і доброзичливі книгообмінні контакти склалися у НБУВ з Бібліотекою Австрійської академії наук (Bibliothek der Österreichischen Akademie der Wissenschaften), яка була заснована у 1847 р. одночасно з утворенням Імператорської академії наук. На початку 2008 р. фонди цієї книгозбірні налічували 343685 томів книг.

Взаємний книгообмін, який розпочався ще у 30-х рр. минулого століття, здійснюється на основі максимального задоволення потреб у науковій літературі. До Бібліотеки Австрійської академії наук надсилається близько 30 назв українських періодичних видань з різних галузей знань. НБУВ одержує понад 20 назв австрійських періодичних видань, у т. ч. міжнародний журнал «Monatshefte für Chemie» у чотирьох комплектах, праці 2 секцій Австрійської академії наук з математико-природничих і філософсько-історичних наук (це – Anzeiger, Abhandlungen, Denkschriften, Sitzungsberichte тощо), а також книги за замовленнями. Щорічні надходження становлять понад 100 одиниць, НБУВ надсилає – 150. Таке розходження пояснюється більшою періодичністю українських видань і тим, що австрійські академічні видання більш обсягові за кількістю сторінок.

Бібліотека Австрійської академії наук охоче йде на розширення книгообміну, тому є всі передумови для його активізації в майбутньому.

Серед інших австрійських партнерів НБУВ з книгообміну слід назвати такі:

Спеціальна бібліотека славистики при Віденському університеті (Fachbibliothek für Slawistik an der Universität Wien).

Книгообмінні контакти започатковані у 30-х роках ХХ ст. НБУВ надсилає журнали: «Мовознавство» і «Слово і час», а одержує «Wiener slawistisches Jahrbuch». Крім того, до 2007 р. надходив «Wiener slawistisches Almanach». На жаль, публікацію наступних випусків цього альманаху було передано до комерційного видавництва. Книгообмінні зв'язки доброзичливі, проте передумов для їх активізації немає через обмежені фінансові можливості цієї бібліотеки.

Федеральне геологічне відомство (Geologische Bundesanstalt), засноване у 1849 р. Книгообмін з ним встановлено у 1958 р., який за обсягом незначний, але стабільний. НБУВ надсилає: «Геологічний журнал», «Мінералогічний журнал» і низку книг. Одержує «Abhandlungen der Geologischen Bundesanstalt», «Berichte der Geologischen Bundesanstalt», «Archiv für Lagerstättenforschung».

Історико-природничий музей у Відні (Naturhisto-

risches Museum in Wien) утворений у 1748 р. на основі колекції Габсбургів. Найбільший природничий музей Австрії, фонди його бібліотеки налічують понад 400 тис. книг з питань геології, палеонтології, зоології, ботаніки, антропології, спелеології. Книгообмін з музеєм розпочато у 1958 р. НБУВ надсилає до музею журнали: «Археологія», «Геологічний журнал», «Вестник зоологии», а одержує періодичне видання «Annalen des Naturhistorisches Museum in Wien» у двох примірниках та «Kataloge der wissenschaftlichen Sammlungen».

Земельна бібліотека Штірії (Steiermarkische Landesbibliothek), заснована у 1811 р. Її фонди налічують понад 700 тис. книг, 2 тис. 300 рукописів, майже 3 тис. назв періодичних видань та інших матеріалів. Книгообмінні контакти з цією книгозбірнею започатковані у 1958 р.: ми надсилаємо два журнали: «Археологія», «Український історичний журнал»; і одержуємо два: «Blätter für Heimatkunde» і «Zeitschrift des Historischen Vereins für Steiermark» та деякі продовжувані видання. Є всі передумови для активізації книгообміну з цією організацією при умові нормального фінансування НБУВ на потреби книгообміну.

Особливе місце серед партнерів НБУВ в Австрії займає Міжнародне агентство з атомної енергії (МАГАТЕ) – International Atomic Energy Agency (IAEA). Воно було утворено у 1956-му, партнер НБУВ з книгообміну з 1957 р. До 2009 р. Агентство надсилало НБУВ шляхом обміну всю свою друковану продукцію, а одержувало понад 20 назв українських періодичних видань і книги (МАГАТЕ також відправляло до НБУВ як депозитарію ООН та її спеціалізованих установ комплект своїх видань).

На початку 2009 р. Агентство розіслало циркулярні листи щодо скорочення кількості своїх друкованих видань, які раніше розсилалися, а також щодо зміни порядку їх розподілу. Останнім часом НБУВ одержує шляхом обміну від МАГАТЕ лише два журнали «Nuclear fusion» і «IAEA Bulletin». Питання щодо продовження обміну у попередніх обсягах, на жаль, залишається відкритим (тривають переговори). Ситуація ускладнюється тим, що НБУВ вже майже рік не здійснює відправки видань за кордон через дефіцит фінансів.

Серед інших австрійських партнерів НБУВ з книгообміну можна виокремити сім наукових об'єднань й товариств з різних галузей знань.

Це, зокрема:

Австрійське товариство давньої та прадавньої історії (Österreichische Gesellschaft für Ur- und

Frühgeschichte in Wien), засноване у 1950 р., книгообмін започаткований у 2000 р. НБУВ надсилає журнал «Археологія», а одержує – «Archäologie Österreichs».

Антропологічне товариство у Відні (Anthropologische Gesellschaft in Wien), засноване у 1870 р., книгообмін започаткований у 1973 р. НБУВ надсилає журнал «Археологія», одержує – «Mitteilungen Anthropologischen Gesellschaft».

Австрійське математичне товариство (Відень) (Österreichische mathematische Gesellschaft (Wien)), засноване у 1904 р., книгообмінні зв'язки з НБУВ започатковано у 1966 р. Товариство надсилає до НБУВ журнал «Internationale mathematische Nachrichten», а одержує в обмін «Український математичний журнал».

Зоологічно-ботанічне товариство у Відні (Zoologisch-botanische Gesellschaft in Wien), засноване у 1851 р., книгообмін з НБУВ встановлено у 30-ті рр. минулого століття. Були припинені у роки Другої світової війни, відновлені у 1961 р.

НБУВ в обмін на журнали «Вестник зоологии» та «Український ботанічний журнал» одержує періодичні видання «Koleopterologische Rundschau», «Abhandlungen», «Verhandlungen».

Науково-природничче об'єднання Штірії (м. Грац) (Naturwissenschaftlicher Verein für Steiermark (Graz)), засноване у другій половині XIX ст., книгообмін розпочато у 30-ті роки XX ст., відновлено з 1958 р. НБУВ надсилає журнал «Археологія», одержує продовжуване видання «Mitteilungen des Naturwissenschaftlicher Vereins für Steiermark».

Австрійське фольклоричне об'єднання (Відень) Österreichischer Verein für Volkskunde (Wien), засноване у 1894 р., книгообмін встановлено у 1964 р. В обмін на журнал «Österreichische Zeitschrift für Volkskunde» НБУВ надсилає Об'єднанню журнали «Народна творчість та етнографія», «Образотворче мистецтво».

Центральна інформаційна служба Технічного університету у Відні (Zentraler Informatikdienst der Technischen Universität Wien) – книгообмін започатковано у 1997 р. НБУВ в обмін на журнал «Кибернетика и системный анализ» одержує журнал «Zidline. Informationen des Zentralen Informationsdienstes der TU Wien».

Сьогодні в Австрії, як і в багатьох інших європейських країнах, спостерігається скорочення бюджету, призначеного для культурних установ, зокрема і бібліотечних. У зв'язку з цим партнерам з обох сторін доводиться докладати чимало зусиль для одержання необхідної наукової літератури.

НБУВ веде повсякденну копітку роботу з поглиблення та розширення існуючих книгообмінних контактів з австрійськими партнерами, вивчаючи книжкову продукцію як країни загалом, так і кожної установи окремо (наприклад Видавництва Австрійської академії наук). Для забезпечення одержання потрібної австрійської літератури НБУВ пропонує підібрані українські видання відповідно до наукових інтересів тієї чи іншої установи. З метою уникнення дублетності і розширення репертуару одержуваних австрійських періодичних видань і книг, замовлення літератури координується спільно з Австрійською бібліотекою, яка функціонує у приміщенні НБУВ і є окремим її підрозділом.

Незважаючи на труднощі, НБУВ продовжує активний пошук нових австрійських партнерів з книгообміну, передусім науково-дослідних інститутів та редакцій журналів, відповідно до пріоритетних напрямів наукових досліджень, що здійснюються Національною академією наук України.

Список використаної літератури

1. Звіти Відділу комплектування іноземною літературою. 2000–2005.
2. Звіти Центру формування бібліотечно-інформаційних ресурсів. 2006–2009.
3. Национальные библиотеки Европы: по материалам совещаний 1995–2000 гг. Конференции директоров европейских национальных библиотек (CENL). – СПб: РНБ, 2002.
4. *Потульницький В.* Огляд фондів Української архівів і бібліотек Відня / В. Потульницький // Українсько-австрійські культурні взаємини другої половини XIX – початку XX століття. – Київ; Чернівці, 1999. – С. 65–67.
5. *Разумовски, М.* Австрийская национальная библиотека / М. Разумовски // Библиотечноеведение и библиогр. за рубежом. – М.: Книга, 1981. – С. 6–10.
6. Україніка в збірках Австрії. Бібліотеки, архіви, музеї. Попередній довідник / укл. Петро Ричков. – К.: Ін-т української археографії, 1993. – С. 7–16.
7. Europa World of Learning 207. – 57 ed. – London; New York: Routledge, 2006 – Vol. 1. – P. 161–185.
8. *Harrauer Chr.* Blick in Bibliothek und Archiv / Chr. Harrauer // Akademie Intakt. – 2008. – N 2. – S. 38–42.
9. Jahresbericht 2009 / Österreichische Nationalbibliothek. – Wien: Österreichische Nationalbibliothek, 2010. – 72 S.
10. *Magocsi P. R.* Vienna as a resource for Ukrainian studies with special reference to Galicia / P. R. Magocsi // Harvard Ukrainian Studies, 3/3 – 1979/1980. – P. 610–626.
11. *Lukan W., Peyfuss M.* Ost- und Südosteuropa Sammlungen. Verzeichnis der Bibliothek, Instituten, Archive und Museen. – Wien: Verlag für Geschichte und Politik, 1982. – 98 S.